

**FNs konvensjon om beskyttelse av
rettighetene til alle
migrasjonsarbeidere og medlemmer
av deres familier FNs konvensjon
om barnets rettigheter**

Distr.: GENERELL
16. november 2017

Original: Engelsk

Komitéen for beskyttelse av rettighetene til alle
migrasjonsarbeidere og medlemmer av deres familier

FNs komité for barnets rettigheter

**Felles generell kommentar nr. 3 (2017) av FNs komité for
beskyttelse av rettighetene til alle migrasjonsarbeidere og
deres familier og nr. 22 (2017) av FNs komité for barnets
rettigheter om de generelle prinsippene for barns
menneskerettigheter i forbindelse med internasjonal
migrasjon****

I. Innledning

1. Denne felles generelle kommentaren ble vedtatt samtidig som felles generell kommentar nr. 4 (2017) av FNs komité for beskyttelse av rettighetene til alle migrasjonsarbeidere og medlemmer av deres familier og nr. 23 (2017) av FNs komité for barnets rettigheter om statens forpliktelser når det gjelder barns menneskerettigheter i forbindelse med internasjonal migrasjon i opprinnelsesland, transittland, destinasjonsland og returland. Selv om sistnevnte generelle kommentar og denne generelle kommentaren er selvstendige dokumenter, utfyller de hverandre og bør leses og gjennomføres sammen. Utarbeidingen omfattet en rekke globale og regionale samråd mellom mai og juli 2017 med representanter for sentrale interessenter og fagkyndige, deriblant organisasjoner for barn og migranter i Bangkok, Beirut, Berlin, Dakar, Genève, Madrid og Mexico City. I tillegg mottok komiteene mellom november 2015 og august 2017 mer enn 80 skriftlige bidrag fra stater, FN-organisasjoner og -enheter, organisasjoner som representerer det sivile samfunn, nasjonale menneskerettsinstitusjoner og andre interessenter fra alle regioner i verden.

2. FNs konvensjon om beskyttelse av rettighetene til alle migrasjonsarbeidere og deres familier og FNs konvensjon om barnets rettigheter inneholder rettslig bindende forpliktelser, som både generelt og spesifikt gjelder beskyttelse av barns rettigheter i forbindelse med internasjonal migrasjon.

3. I forbindelse med internasjonal migrasjon kan barn være i en situasjon der de er dobbelt sårbare, som barn og som barn berørt av migrasjon som a) selv er migranter, enten alene eller sammen med familien, b) ble født av migrantforeldre i destinasjonsland eller c) forblir i opprinnelseslandet mens én eller begge foreldre har migrert til et annet land. Ytterlige sårbarhet kan være knyttet til nasjonal, etnisk eller sosial opprinnelse, kjønn, seksuell legning eller kjønnsidentitet, religion, nedsatt funksjonsevne, migrasjon eller

* Utgitt på nytt av tekniske årsaker den 24. november 2017.

** Denne felles kommentaren bør leses sammen med felles generell kommentar nr. 4 (2017) av FNs komité for beskyttelse av rettighetene til alle migrasjonsarbeidere og medlemmer av deres familier og nr. 23 (2017) av FNs komité for barnets rettigheter om statens forpliktelser når det gjelder barns menneskerettigheter i forbindelse med internasjonal migrasjon i opprinnelsesland, transittland, destinasjonsland og returland.

oppholdsstatus, status for statsborgerskap, alder, økonomisk status, politiske eller andre oppfatninger eller annen stilling.

4. De to komiteene besluttet å utarbeide disse felles generelle kommentarene i betraktning av deres utfyllende mandater og felles forpliktelse til å styrke beskyttelsen av alle barn i forbindelse med internasjonal migrasjon. Selv om denne generelle kommentaren er basert på bestemmelsene i begge konvensjonene, er det imidlertid viktig å understreke at menneskerettighetsnormene som presiseres i denne generelle kommentaren bygger på bestemmelsene og prinsippene i FNs konvensjon om barnets rettigheter. De autoritative retningslinjene i denne felles generelle kommentaren gjelder derfor for alle stater som er part i FNs konvensjon om barnets rettigheter og/eller FNs konvensjon om beskyttelse av rettighetene til alle migrasjonsarbeidere og medlemmer av deres familier.

A. Bakgrunn

5. Denne felles generelle kommentaren bygger på den økte oppmerksomheten fra begge komiteene når det gjelder barns rettigheter i forbindelse med internasjonal migrasjon gjennom en rekke tiltak, blant annet:

(a) FNs komité for barnets rettigheter, generell kommentar nr. 6 (2005), om behandling av enslige barn og enslige barn med følgepersoner utenfor deres opprinnelige hjemland, som inneholder en rekke anbefalinger spesielt rettet mot barn som er utenfor opprinnelseslandet sitt, og som er enslige eller enslige med følgepersoner.

(b) En dag med generelle drøftelser i Genève i september 2012 arrangert av FNs komité for barnets rettigheter, om rettighetene til alle barn i forbindelse med internasjonal migrasjon, som komiteen utarbeidet et bakgrunnsdokument og vedtok en rapport for, med konklusjoner og anbefalinger.¹

(c) FNs komité for beskyttelse av rettighetene til alle migrasjonsarbeidere og medlemmer av deres familiers tilslutning i 2016 til de anbefalte prinsippene for tiltak som gjelder barn på vandring, og andre barn som er berørt av migrasjon.² I tillegg er begge komiteene medlemmer av den tverrorganisatoriske arbeidsgruppen for å få slutt på internering av barn i forbindelse med innvandring (Inter-Agency Working Group to End Child Immigration Detention)

(d) Det økende antallet anbefalinger til partene fra begge komiteene knyttet til deres respektive konvensjoner om en rekke menneskerettighetsspørsmål som berører barns rettigheter i forbindelse med internasjonal migrasjon.

6. Denne felles generelle kommentaren bygger også på andre FN-resolusjoner og -rapporter, forskjellige resultater fra menneskerettighetsmekanismene til FN og FNs mellomstatlige initiativer og initiativer fra det sivile samfunn knyttet til barn i forbindelse med internasjonal migrasjon, herunder:

(a) Uttalelsen av FNs komité for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter om statenes forpliktelser overfor flyktninger og migranter i henhold til FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (E/C.12/2017/1), der komiteen minnet særlig om at «beskyttelse mot diskriminering ikke kan være betinget av at et individ har regulær status i vertslandet», og også om at «alle barn i en stat, også dem uten gyldige dokumenter, har rett til å motta utdanning og tilgang til tilstrekkelig mat og rimelige helsetjenester».

(b) New York-erklæringen om flyktninger og migranter, der stats- og regjeringsoverhoder forpliktet seg til å beskytte menneskerettighetene og de grunnleggende frihetene til alle flyktningbarn og migrantbarn, uavhengig av deres

¹ Se www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRC/Pages/Discussion2012.aspx.

² Tilgjengelig på www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CMW/Recommended-principle_EN.pdf.

status, og alltid vurdere barnet beste som et grunnleggende hensyn og oppfylle forpliktelsene sine i henhold til FNs konvensjon om barnets rettigheter.³

³ FNs hovedforsamlings resolusjon 71/1, nr. 32.

B. Formål og omfang for denne felles generelle kommentaren

7. Formålet med denne felles generelle kommentaren er å gi autoritative retningslinjer for lovgivende, politiske og andre aktuelle tiltak som bør treffes for å sikre full overholdelse av forpliktelsene i henhold til konvensjonene om å sørge for full beskytte rettighetene til barn i forbindelse med internasjonal migrasjon.

8. Komiteene erkjenner at fenomenet internasjonal migrasjon påvirker alle verdens regioner og alle samfunn og, i økende grad, millioner av barn. Mens migrasjon kan føre til positive resultater for individer, familier og større samfunn i opprinnelsesland, transittland, destinasjonsland og returland, er drivkreftene bak migrasjon, særlig usikker og/eller irregulær migrasjon, ofte direkte knyttet til brudd på menneskerettigheter, også barnets rettigheter slik disse anerkjennes i flere menneskerettighetstraktater, særlig FNs konvensjon om barnets rettigheter.

9. Denne generelle kommentaren tar for seg menneskerettighetene til alle barn i forbindelse med internasjonal migrasjon, uavhengig av om de har migrert med foreldrene eller sine primære omsorgspersoner, om de er enslige eller enslige med følgepersoner, har returnert til opprinnelseslandet, ble født av migrantforeldre i transittland eller destinasjonsland eller forble i opprinnelseslandet mens én eller begge foreldrene migrerte til et annet land, og uten hensyn til deres eller deres foreldres migrasjons- eller oppholdsstatus (migrasjonsstatus). Prinsippet om ikke-diskriminering i FNs konvensjon om barnets rettigheter pålegger partene å respektere og sikre rettighetene i konvensjonen for alle barn, uavhengig om de anses som, blant annet, migranter i regulære eller irregulære situasjoner, asylsøkere, flyktninger, statsløse og/eller offer for menneskehandel, også i situasjoner med retur eller uttransportering til opprinnelsesland, uavhengig av barnets, foreldrenes eller vergens nasjonalitet, migrasjonsstatus eller statsløshet.⁴

10. Denne felles generelle kommentaren bør leses sammen med andre relevante generelle kommentarer utstedt av komiteene. Ettersom denne kommentarer bygger på andre relevante generelle kommentarer og de skiftende utfordringene barn står overfor i forbindelse med internasjonal migrasjon, bør den også leses som en autoritativ rettleiding fra komiteen med hensyn til barns rettigheter i forbindelse med internasjonal migrasjon.

II. Generelle tiltak for gjennomføring av FNs konvensjon om beskyttelse av rettighetene til alle migrasjonsarbeidere og deres familier og FNs konvensjon om barnets rettigheter med sikte på å beskytte barn i forbindelse med internasjonal migrasjon

11. Stater bør sikre at barn i forbindelse med internasjonal migrasjon først og fremst behandles som barn. Parter i konvensjonene har en plikt til å overholde sine forpliktelser i henhold til konvensjonene om å respektere, beskytte og oppfylle rettighetene til barn i forbindelse med internasjonal migrasjon, uten hensyn til migrasjonsstatusen til barnet, foreldrene eller vergen.

12. Forpliktelsene til partene i konvensjonene gjelder for ethvert barn innenfor partenes jurisdiksjon, også jurisdiksjonen som oppstår ved at en stat utøver effektiv kontroll utenfor sine grenser. Forpliktelsene kan ikke innskrenkes på en vilkårlig og ensidig måte gjennom å unnta soner eller områder fra statens territorium, eller ved å definere bestemte soner eller områder som ikke, eller bare delvis, er underlagt statens jurisdiksjon, herunder i internasjonale farvann eller andre transittsoner der stater iverksetter mekanismer for migrasjonskontroll. Forpliktelsene gjelder innenfor statens grenser, også for barn som kommer inn under statens jurisdiksjon når de forsøker å

⁴ Se FNs komité for barnets rettigheter, generell kommentar nr. 6, punkt. 12.

komme inn på landets territorium.

13. Komiteene understreker at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i forbindelse med internasjonal migrasjon, og at det derfor er nødvendig at statene integrerer konvensjonene i rammeverk, politikk, praksis og/eller andre tiltak knyttet til migrasjon.

14. Komiteene oppfordrer partene til å sørge for at myndighetene som har ansvar for barns rettigheter, har en ledende rolle, med tydelig beslutningsmyndighet når det gjelder politikk, praksis og beslutninger som berører barns rettigheter i forbindelse med internasjonal migrasjon. Helhetlige ordninger for beskyttelse av barn på nasjonalt og lokalt nivå bør, som alminnelig praksis i tilhørende programmer, omfatte situasjonen til alle barn i forbindelse med internasjonal migrasjon, inkludert i opprinnelsesland, transitland, destinasjonsland og returland. I tillegg til mandatene til barnevernsorganer bør også myndigheter med ansvar for migrasjon og annen tilknyttet politikk som berører barns rettigheter, systematisk vurdere og ta hensyn til innvirkningene på barn og barns behov i forbindelse med internasjonal migrasjon på alle trinn i politikktutforming og -gjennomføring.

15. Partene bør utarbeide politikk med sikte på å oppfylle rettighetene til alle barn i forbindelse med internasjonal migrasjon, særlig med hensyn til målsetninger knyttet til migrasjonsstyring eller andre administrative eller politiske hensyn.

16. Partene bør utvikle en systematisk rettighetsbasert politikk for innsamling og offentlig spredning av kvalitative og kvantitative data om alle barn i forbindelse med internasjonal migrasjon med sikte på å utarbeide en helhetlig politikk for å beskytte disse barnas rettigheter. Slike data bør deles inn etter nasjonalitet, migrasjonsstatus, alder, etnisitet, nedsatt funksjonsevne og alle andre statuser som er relevante for å overvåke tverrsektoriell diskriminering. Komiteene understreker viktigheten av å utarbeide indikatorer for å måle oppfyllelse av rettighetene til alle barn i forbindelse med internasjonal migrasjon, inkludert gjennom en menneskerettighetsbasert tilnærming til innsamling og analyser av data knyttet til årsakene til at barn og/eller familier migrerer på en utrygg måte. Slik informasjon bør gjøres tilgjengelig for alle interessenter, også barn, på en måte som sikrer full overholdelse av personvernrettigheter og standarder for datasikring. Organisasjoner fra det sivile samfunn og andre berørte aktører bør kunne delta i prosessen med innsamling og evaluering av data.

17. Barns personopplysninger, særlig biometriske opplysninger, bør bare brukes med formål om å beskytte barn, og reglene for innsamling, bruk og lagring av data, samt innsyn, må følges strengt. Komiteene oppfordrer til aktsomhet når det gjelder sikkerhetstiltak ved utvikling og implementering av datasystemer, og ved deling av data mellom myndigheter og/eller land. Stater som er part i konvensjonen, bør etablere en «brannmur» og forby at personopplysninger som er samlet inn for andre formål, som beskyttelse, klagemuligheter, registrering av sivile opplysninger og tilgang til tjenester, deles og brukes med sikte på å håndheve innvandringsbestemmelser. Dette er nødvendig for å ivareta prinsipper for datasikring og beskytte barnets rettigheter, slik det er fastsatt i FNs konvensjon om barnets rettigheter.

18. Komiteene er av den oppfatning at for å oppfylle barnets rettigheter i forbindelse med internasjonal migrasjon bør følgende elementene være en del av den politikken og praksisen som utarbeides og gjennomføres: a) helhetlig, tverrinstitusjonell politikk for myndigheter med ansvar for barns beskyttelse og velferd og andre sentrale organer, medregnet politikkområder som sosial beskyttelse, helse, utdanning, rettsvesen, migrasjon og kjønn, og for regionale, nasjonale og lokale myndigheter, b) tilstrekkelige ressurser, medregnet budsjettmessige, for å sikre effektiv gjennomføring av politikk og programmer og c) kontinuerlig og regelmessig opplæring for tjenestepersonell innen barnevern, migrasjon og tilknyttede områder, i rettighetene til barn, migranter og flyktninger og om statsløshet, inkludert tverrseksjonell diskriminering.

III. Fundamentale prinsipper i konvensjonene med hensyn til

barns rettigheter i forbindelse med internasjonal migrasjon

19. Stater som er part i FNs konvensjon om barnets rettigheter, har en plikt til å sørge for at konvensjonens prinsipper og bestemmelser fullt ut gjenspeiles i relevant nasjonal lovgivning, politikk og praksis (art. 4). I alle handlinger som berører barn, skal statene rette seg etter det overordnede prinsippet om ikke-diskriminering (art. 2), barnets beste (art. 3) retten til liv, overlevelse og utvikling (art. 6), og barnets rett til å gi uttrykk for sine synspunkter i alle forhold som vedrører barnet, og at disse synspunktene blir tatt hensyn til (art. 12). Statene bør treffe tiltak, inkludert rettslige og andre politiske verktøy, med sikte på å sørge for at prinsippene overholdes i praksis og blir alminnelig praksis i all politikk som gjelder barn i forbindelse med internasjonal migrasjon, og i tolkningen og analysene av de bestemte forpliktelsene slik det er presisert i felles generell kommentar nr. 4 (2017) av FNs komité for beskyttelse av rettighetene til alle migrasjonsarbeidere og medlemmer av deres familier og nr. 23 (2017) av FNs komité om barnets rettigheter om statens forpliktelser når det gjelder barns menneskerettigheter i forbindelse med internasjonal migrasjon i opprinnelses-, transit-, bestemmelses- og returland.

20. Komiteene bekrefter på nytt anvendelsen av artikkel 41 i FNs konvensjon om barnets rettigheter og 81 i FNs konvensjon om beskyttelse av rettighetene til alle migrasjonsarbeidere og medlemmer av deres familier, og gjentar at de bestemmelsene i nasjonal lovgivning og folkeretten som i størst grad bidrar til virkeliggjøring av rettighetene til alle barn i forbindelse med internasjonal migrasjon, skal gjelde i tilfeller der det er motstrid. Videre er det nødvendig med en dynamisk tolkning av konvensjonene basert på en tilnærming der barnet er i sentrum for å sikre effektiv gjennomføring av konvensjonene, og at rettighetene til alle barn respekteres, beskyttes og oppfylles i forbindelse med det økende antallet utfordringer for barn som følge av migrasjon.

A. Ikke-diskriminering (artikkel 1 og 7 i FNs konvensjon om beskyttelse av rettighetene til alle migrasjonsarbeidere og medlemmer av deres familie, artikkel 2 i FNs konvensjon om barnets rettigheter)

21. Prinsippet om ikke-diskriminering er grunnleggende, og gjelder, i alle sine nyanser, for barn i forbindelse med internasjonal migrasjon.⁵ Alle barn som er involvert i, eller berørt av, internasjonal migrasjon har rett til å utøve sine rettigheter, uten hensyn til barnas eller foreldrenes, vergers eller familiemedlemmers alder, kjønn, kjønnsidentitet eller seksuell legning, etnisk eller nasjonal opprinnelse, religion, økonomisk stilling, migrasjons-/dokumentasjonsstatus, statsløshet, rase, hudfarge, ekteskaps- eller familiestatus, helsestatus eller andre sosiale forhold, aktiviteter, uttrykte synspunkter eller tro. Prinsippet gjelder fullt ut for ethvert barn og barnets foreldre, uten hensyn til årsaken for flytting, og uavhengig av om barnet er enslig eller enslig med følgepersoner, på vandring eller bosatt på annen måte, med eller uten gyldige dokumenter eller med en hvilken som helst annen status.

22. Prinsippet om ikke-diskriminering skal være sentralt i all politikk og i alle saksbehandlingsrutiner knyttet til migrasjon, også grensekontrolltiltak, og uten hensyn til migrasjonsstatusen til barnet eller dets foreldre. All differensiert behandling av migranter skal være lovlig og forholdsmessig, ha et berettiget formål og være i tråd med barnets beste og internasjonale menneskerettighetsnormer og -standarder. Tilsvarende bør partene sørge for at migrantbarn og deres familier integreres i mottakersamfunnet gjennom effektiv virkeliggjøring av deres menneskerettigheter og tilgang til tjenester på lik linje med statsborgere.

23. Komiteene anbefaler at partene tar i bruk egnede tiltak for å bekjempe diskriminering på ethvert grunnlag og for å beskytte barn mot flere og tverrsektorielle

⁵ Se FNs komité for barnets rettigheter, generell kommentar nr. 6, punkt. 18.

former for diskriminering i migrasjonsprosessen, også ved og etter retur til opprinnelseslandet, og/eller som følger av deres migrasjonsstatus. Med sikte på å oppnå dette målet bør partene styrke sin innsats mot fremmedfrykt, rasisme og diskriminering og treffe alle nødvendige tiltak for å bekjempe slike holdninger og praksis, og for å samle inn og spre riktig, pålitelige og oppdaterte data og informasjon i den forbindelse. Stater bør også fremme sosial inkludering og full integrering av familier berørt av internasjonal migrasjon i vertssamfunnet og gjennomføre programmer for å øke kunnskapen om migrasjon og bekjempe negative oppfatninger om migranter, med sikte på å beskytte barn som er berørt av internasjonal migrasjon og deres familier, mot vold, diskriminering, trakassering og mobbing, og virkeliggjøre deres rettigheter som er nedfelt i konvensjonene og andre konvensjoner som er ratifisert av den enkelte stat.⁶ I den forbindelse skal det rettes spesiell oppmerksomhet mot kjønnsespesifikke og eventuelle andre utfordringer og sårbarheter som kommer i tillegg.

24. Statene bør gjennomføre en solid kjønnsanalyse av de spesifikke virkningene migrasjonspolitik og -programmer har på barn av alle kjønn. Partene bør vurdere og utbedre alle kjønnsdiskriminerende begrensninger for migrasjon i lovverket eller i praksis som begrenser jenters muligheter, eller som ikke anerkjenner jenters evner eller selvstendighet til å ta sine egne beslutninger.

25. Komiteene anbefaler partene å legge særlig vekt på politikk og tilknyttet regelverk for å forhindre diskriminerende praksis med hensyn til migrant- og flyktningebarn med nedsatt funksjonsevne og gjennomføringen av nødvendig politikk og programmer for å sikre migrant- og flyktningebarn med nedsatt funksjonsevne full utøvelse av alle menneskerettigheter og grunnleggende friheter på lik linje med barn som er statsborgere, og ta hensyn til bestemmelsene som er nedfelt i FNs konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne.

26. Komiteene er av den oppfatning at bekjempelse kun av de jure diskriminering ikke nødvendigvis vil sikre de facto likestilling. Derfor skal partene oppfylle rettighetene i henhold til barnekonvensjonen i forbindelse med internasjonal migrasjon ved å ta i bruk positive tiltak for å forhindre, redusere og eliminere forhold og holdninger som fører til, eller opprettholder, de facto diskriminering av barn. De bør systematisk registrere tilfeller av diskriminering av barn og/eller deres familier i forbindelse med internasjonal migrasjon, og undersøke og iverksette straffetiltak på en hensiktsmessig og effektiv måte.

B. Barnets beste (artikkel 3 i FNs konvensjon om barnets rettigheter)

27. Artikkel 3 nr. 1 i FNs konvensjon om barnets rettigheter pålegger både offentlig og privat sektor, domstoler, administrative myndigheter og lovgivende organer å sikre at barnets beste blir vurdert og tatt hensyn til som et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn. Som FNs komité for barnets rettigheter har slått fast i punkt 6 i generell kommentar nr. 14, er barnets rett til at barnets beste skal tas hensyn til som et grunnleggende hensyn en materiell rettighet, et grunnleggende juridisk tolkningsprinsipp og en saksbehandlingsregel, og det gjelder for barn både som individer og som en gruppe. I den generelle kommentaren, som siden har blitt ansett som en sentral rettledning for partene om spørsmålet, behandler komiteen også gjennomføringen av prinsippet om barnets beste.

28. Komiteen, som anerkjenner at barnets beste – når vurdert og fastsatt – kan være i konflikt med andre interesser eller rettigheter (f.eks. for andre barn, allmennheten og foreldre), og at mulige konflikter må løses fra sak til sak gjennom en grundig avveining av interessene til alle parter med sikte på å finne et passende kompromiss, vektlegger i

⁶ Ibid., pkt. 70.

punkt 39 i generell kommentar nr. 14 at barnets rett til å få barnets beste vurdert som et grunnleggende hensyn innebærer at barnets interesser skal ha høy prioritet, og ikke bare være ett av flere hensyn. Det som tjener barnet best må derfor tillegges større vekt. Videre fastsetter komiteen i punkt 82 at hensikten med å vurdere og fastsette barnets beste er å sikre full og effektiv utøvelse av de rettighetene som anerkjennes i FNs konvensjon om barnets rettigheter, og helhetlig utvikling av barnet.

29. Partene skal sikre at barnets beste fullt ut tas hensyn til i innvandringslovgivning, planlegging, gjennomføring og vurdering av migrasjonspolitik og når det tas beslutninger i enkeltsaker, deriblant innvilgning eller avslag på søknader om innreise eller opphold i et land, beslutninger om håndheving av migrasjonsbestemmelser og begrensninger i tilgangen til sosiale rettigheter for barn og/eller deres foreldre eller verger, og beslutninger om familiens enhet og omsorgen for barnet, der barnets beste skal være et grunnleggende hensyn og derfor ha høy prioritet.

30. Særlig bør hensynet til barnets beste sikres eksplisitt gjennom individuell saksbehandling som en integrert del av enhver administrativ eller rettslig beslutning om innreise, opphold eller tilbakesending av et barn, plassering av eller omsorg for et barn, eller om internering eller utvisning av en forelder på grunn av vedkommendes migrasjonsstatus.

31. Komiteen understreker at det er nødvendig for gjennomføringen av prinsippet om barnets beste i migrasjonsrelatert saksbehandling eller beslutninger som kan berøre barn, systematisk å gjennomføre rutiner for vurdering og fastsettelse av barnets beste som en del av beslutninger knyttet til migrasjon og andre beslutninger som berører migrantbarn, eller for å belyse slike beslutninger. Som FNs komité for barnets rettigheter forklarer i generell kommentar nr. 14 bør barnets beste vurderes og fastsettes når en beslutning skal treffes. En «vurdering av barnets beste» innebærer å vurdere og foreta en avveining av alle faktorene som er nødvendige for å treffe en beslutning i en bestemt situasjon for et bestemt barn eller en bestemt gruppe av barn. En «fastsettelse av barnets beste» er en formell prosess underlagt saksbehandlingsgarantier, som har til formål å fastsette barnets beste på grunnlag av vurderingen av barnets beste. Videre er vurdering av barnets beste en unik aktivitet som skal gjennomføres i den enkelte sak og i lys av de bestemte omstendighetene til det enkelte barnet eller den enkelte gruppen av barn, inkludert alder, kjønn, modenhet, tilhørighet til en minoritetsgruppe og den sosiale og kulturelle sammenhengen barnet eller barna befinner seg i.

32. Komiteene understreker at partene bør:

(a) Prioritere barnets beste høyt i sin lovgivning, politikk og praksis.

(b) Sikre at prinsippet om barnets beste er tilstrekkelig innlemmet, tolket på en konsistent måte og anvendt gjennom solid, individuell saksbehandling i all rettslig og administrativ saksbehandling og alle rettslige og administrative beslutninger og i migrasjonspolitik og -programmer som er relevante for og berører barn, også i politikk og tjenester for konsulær beskyttelse. Tilstrekkelige ressurser bør være stilt til rådighet for å sikre at dette prinsippet anvendes i praksis.

(c) Sikre at alle utarbeidede og gjennomførte vurderinger og fastsettelser av barnets beste tillegger oppfyllelsen av barnets rettigheter tilstrekkelig vekt på kort og lang sikt i beslutningsprosesser som berører barn; og sikre at saksbehandlingsgarantier er fastsatt, medregnet retten til gratis, kvalifisert og uavhengig juridisk bistand. Vurderingen av barnets beste bør gjennomføres av aktører som er uavhengige av migrasjonsmyndighetene, på en tverrfaglig måte og omfatte relevant deltakelse fra myndigheter med ansvar for barns beskyttelse og velferd og andre relevante aktører, som foreldre, verger og juridiske representanter, i tillegg til barnet.

(d) Utvikle saksbehandlingsrutiner og definere kriterier for å gi veiledning til alle personer som er involvert i behandling av migrasjonssaker, når det gjelder å fastsette barnets beste og tillegge hensynet til barnets beste tilstrekkelig vekt som et grunnleggende hensyn, inkludert rutiner for innreise, opphold, gjenbosetting og retur, og utvikle mekanismer med sikte på å føre tilsyn med riktig gjennomføring i praksis.

(e) Vurdere og fastsette barnets beste i de forskjellige stadiene i saksbehandlingen av migrasjons- og asylsaker som kan føre til internering eller uttransportering av foreldrene på grunn av deres migrasjonsstatus.⁷ Saksbehandlingsrutiner for fastsettelse av barnets beste bør innføres i alle beslutninger som kan føre til at barn skilles fra familien sin, og de samme standardene anvendes i omsorgsbeslutninger når barnets beste bør være et grunnleggende hensyn. I adopsjonssaker skal hensynet til barnets beste komme i første rekke.

(f) Gjennomføre en vurdering av barnets beste i hvert enkelt tilfelle med sikte på å fastsette, hvis nødvendig, og i samsvar med FNs retningslinjer for alternativ omsorg for barn,⁸ hvilken type bosted som vil være best egnet for et enslig barn eller et enslig barn med følgepersoner, eller barn med foreldre. I denne prosessen bør omsorgsløsninger i lokalsamfunnet prioriteres. Alle tiltak som begrenser barns frihet med sikte på å beskytte dem, f.eks. plassering i lukkede sentre, bør gjennomføres innenfor barnevernsordningen med de samme standardene og garantiene, være tvingende nødvendig, berettigede og stå i forhold til formålet om å beskytte barnet fra å skade seg selv eller andre, være en del av en helhetlig omsorgsplan og ikke være koblet til migrasjonspolitikk, migrasjonspraksis eller myndigheter med ansvar for håndhevelse av migrasjonsbestemmelser.

(g) Gjennomføre en fastsettelse av barnets beste i tilfeller som kan føre til utvisning av migrantfamilier på grunn av deres migrasjonsstatus, med sikte på å vurdere virkningene av en uttransportering for barns rettigheter og utvikling, også deres mentale helse.

(h) Sikre at barn raskt identifiseres ved grensekontroller og andre rutiner for migrasjonskontroll innenfor statens jurisdiksjon, og at alle som hevder å være et barn behandles som et barn, umiddelbart henvises til barnevernsmyndigheter og andre relevante tjenester, får utnevnt en verge hvis han eller hun er enslig eller enslig med følgepersoner.

(i) Gi veiledning til alle relevante myndigheter om anvendelsen av prinsippet om barnets beste for migrantbarn, medregnet barn i transitt, og utarbeide mekanismer med sikte på å føre tilsyn med egen gjennomføring i praksis.

(j) Utarbeide og iverksette, med hensyn til enslige barn og barn med familie, en rutine for å fastsette barnets beste med sikte på å identifisere og benytte helhetlige, sikre og varige løsninger,⁹ deriblant videre integrering og bosetting i gjeldende oppholdsland, repatriering i opprinnelseslandet eller gjenbosetting i et tredjeland. Slike løsninger kan omfatte alternativer på mellomlang sikt og sikre at barn og familier har muligheter til å oppnå en sikker oppholdsstatus for barnets beste. Rutiner for å fastsette barnets beste bør styres av barnevernsmyndigheter innenfor barnevernsordninger. Mulige løsninger og planer bør diskuteres og utarbeides sammen med barnet på en barnevennlig og -sensitiv måte i samsvar med generell kommentar nr. 12 (2009) om barnets rett til å bli hørt av FNs komité for barnets rettigheter.

(k) Hvis det fastslås at det er barnets beste å bli returnert, bør det, når mulig sammen med barnet, utarbeides en individuell plan for varig reintegrering av barnet. Komiteen understreker at opprinnelses-, transitt-, destinasjons- og returland bør utarbeide helhetlige rammeverk med dedikerte ressurser for gjennomføring av politikk og helhetlige tverrinstitusjonelle koordineringsmekanismer. Slike rammeverk bør, i tilfeller

⁷ Se rapporten fra 2012 av FNs komité for barnets rettigheter fra dagen med generell diskusjon om rettighetene til alle barn i forbindelse med internasjonal migrasjon. 73-74. Tilgjengelig på www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CRC/Discussions/2012/DGD2012ReportAndRecommendations.pdf.

⁸ FNs hovedforsamlings resolusjon 64/142, vedlegg.

⁹ En helhetlig, sikker og varig løsning er en løsning som i størst mulig grad er i overensstemmelse med barnets beste og barnets velferd på lang sikt, og som er varig og sikker i et slikt perspektiv. Tiltakene bør ha som formål å sikre at barnet kan utvikle seg til voksen alder i et miljø som oppfyller barnets behov og der rettighetene som er fastsatt i FNs konvensjon om barnets rettigheter, blir ivaretatt.

der barn returnerer til opprinnelsesland eller tredjeland, sikre reintegrering av barna gjennom en rettighetsbasert tilnærming, medregnet umiddelbare beskyttelsestiltak og langsiktige løsninger, særlig effektiv adgang til utdanning, helse, psykososial støtte, familieliv, sosial inkludering, tilgang til rettsvesenet og beskyttelse mot alle former for vold. I alle slike situasjoner bør en rettighetsbasert kvalitetsoppfølging, inkludert uavhengig tilsyn og evaluering, av alle involverte myndigheter sikres. Komiteene understreker at retur- og reintegreringstiltak bør være varige ut fra et perspektiv om barnets rett til livet, overlevelse og utvikling.

33. Partene er forpliktet, i henhold til artikkel 3 i FNs konvensjon om barnets rettigheter, til å sikre at alle beslutninger om å returnere et barn til barnets opprinnelsesland skjer på grunnlag av bevisbaserte vurderinger i hvert enkelt tilfelle og i henhold til en saksbehandlingsrutine med tilstrekkelige saksbehandlingsgarantier, inkludert en solid individuell vurdering og fastsettelse av barnets beste. Denne saksbehandlingsrutinen skal blant annet sikre at barnet vil være trygt, får nødvendig omsorg og kan utøve sine rettigheter ved retur. Hensyn som slike som er knyttet til generell migrasjonskontroll, kan ikke overstyre hensynet til barnets beste. Komiteene understreker at retur bare er én av flere varige løsninger for enslige barn, enslige barn med følgepersoner og barn med familier. Andre løsninger omfatter integrering i oppholdslandet, enten midlertidig eller permanent, i betraktning av omstendighetene for det enkelte barn. f.eks. på grunnlag av familiegjenforening, eller andre løsninger som kan identifiseres i hver enkelt sak, ved henvisning til eksisterende samarbeidsmekanismer som Haagkonvensjonen om jurisdiksjon, lovvalg, anerkjennelse, fullbyrdelse og samarbeid vedrørende foreldremyndighet og tiltak for beskyttelse av barn.

C. Rett til å bli hørt, uttrykke egne synspunkter og deltakelse (artikkel 12 i FNs konvensjon om barnets rettigheter)

34. Artikkel 12 i FNs konvensjon om barnets rettigheter understreker viktigheten av barns deltakelse ved å fastsette barns rett til fritt å gi uttrykk for sine synspunkter, og at barnets synspunkter skal tillegges behørig vekt i samsvar med barnets alder, modenhet og utviklingsevner.

35. FNs komité om barnets rettigheter understreker i generell kommentar nr. 12 at det bør gjennomføres egnede tiltak for å sikre retten til å bli hørt i forbindelse med internasjonal migrasjon, ettersom barn som kommer til et land kan være i en særlig sårbar og ufordelaktig situasjon.¹⁰ Derfor er det avgjørende at deres rett til å gi uttrykk for sine synspunkter i alle forhold som vedrører dem, medregnet som en integrert del av rutinene for behandling av innvandrings- og assylsaker, realiseres fullt ut, og at deres synspunkter tillegges behørig vekt. Barn kan ha sine egne migrasjonsprosjekter og faktorer som driver dem til å migrere, og politikk og beslutninger kan ikke være effektive eller hensiktsmessige uten deres deltakelse. Komiteen understreker også at disse barna bør gis all relevant informasjon blant annet om deres rettigheter, tilgjengelige tjenester, kommunikasjonsmidler, klagemekanismer, innvandrings- og asylprosesser og utfallet av prosessene. Informasjon bør gis på barnets eget språk på en barnevennlig og aldertilpasset måte, for at de skal kunne tale sin sak og bli tillagt behørig vekt i saksbehandlingen.¹¹

36. Partene bør utnevne en kvalifisert, juridisk representant for alle barn, også for dem som er under foreldrenes omsorg, og en utdannet verge for enslige og enslige barn med følgepersoner, så raskt som mulig ved ankomst, uten kostnader.¹² Det bør være klagemekanismer tilgjengelig for barn. I hele prosessen bør barn få tilbud om en oversetter for at de skal kunne uttrykke seg fullstendig på morsmålet sitt, og/eller om å motta støtte fra noen som er kjent med barnets etniske, religiøse og kulturelle bakgrunn. Disse fagpersonene bør få opplæring i de spesifikke behovene til barn i forbindelse med internasjonal migrasjon, medregnet aspekter knyttet til kjønn, kultur, religion og andre

¹⁰ Se FNs komité for barnets rettigheters, generell kommentar nr. 12, punkt. 123.

¹¹ Ibid., pkt. 124.

¹² Ibid., pkt. 123-124.

krystende aspekter.

37. Partene bør treffe alle tiltak som er egnet til å fremme og legge til rette for barns deltakelse, medregnet å gi dem mulighet til å bli hørt i all administrativ eller rettslig saksbehandling knyttet til deres eller deres familiers saker, også i beslutninger om omsorg, bolig eller migrasjonsstatus. Barn bør høres uavhengig av foreldrene sine og deres individuelle omstendigheter bør tas hensyn til i vurderingen av familiens sak. Spesifikke vurderinger av barnets beste bør gjennomføres i saksbehandlingen, og barnets spesifikke grunner for migrasjon bør tas hensyn til. Når det gjelder den viktige sammenhengen mellom retten til å bli hørt og barnets beste, har FNs komité for barnets rettigheter allerede uttalt at artikkel 3 ikke kan anvendes på korrekt måte hvis elementene i artikkel 12 ikke overholdes. På samme måte styrker artikkel 3 funksjonaliteten i artikkel 12, gjennom å tilrettelegge for barnets vesentlige rolle i alle beslutninger som berører dem.¹³

38. Partene bør treffe alle tiltak som er egnet for å sikre barns rett til å bli hørt i behandlingen av innvandringsaken til deres foreldre, særlig når beslutningen kan påvirke barnets rettigheter, for eksempel retten til ikke å bli skilt fra sine foreldre, unntatt når en slik atskillelse er nødvendig av hensyn til barnets beste (se art. 9 i FNs konvensjon om barnets rettigheter).

39. Partene bør treffe tiltak for å legge til rette for at barn i forbindelse med internasjonal migrasjon deltar i utforming, gjennomføringen, overvåkning og vurdering av politikk som kan berøre dem direkte eller indirekte, som individer eller en gruppe, inkludert innen sosialpolitikk og sosiale tjenester. Det bør treffes tiltak for å forberede jenter og transkjønnede barn på å delta aktivt, effektivt og på lik linje med gutter på alle nivåer av sosialt, økonomisk, politisk og kulturelt lederskap. I opprinnelsesland er det av største betydning at barn deltar i utvikling av politikk rettet mot drivkreftene bak barns og/eller deres foreldres migrasjon og i prosesser med sikte på å bekjempe disse drivkreftene. I tillegg bør partene treffe tiltak for å gi barn som er berørt av internasjonal migrasjon, mulighet til å delta på forskjellige nivåer, gjennom konsultasjoner, samarbeid og initiativer ledet av barn, og sørge for at organisasjoner fra det sivile samfunn, inkludert barneorganisasjoner og organisasjoner ledet av barn, kan delta aktivt i politisk dialog og politiske prosesser om barn i forbindelse med internasjonal migrasjon på lokalt, nasjonalt, regionalt og internasjonalt nivå. Begrensninger i barns rett til organisasjonsfrihet, blant annet gjennom lovlig å etablere foreninger, bør fjernes.

D. Rett til liv, overlevelse og utvikling (artikkel 9 og 6 i FNs konvensjon om beskyttelse av rettighetene til alle migrasjonsarbeidere og medlemmer av deres familie, artikkel 6 i FNs konvensjon om barnets rettigheter)

40. Artikkel 6 i FNs konvensjon om barnets rettigheter understreker partenes forpliktelse til å sikre barnets rett til liv, overlevelse og utvikling, medregnet de fysiske, mentale, moralske, åndelige og sosiale dimensjonene av barnets utvikling.¹⁴ I en migrasjonsprosess kan et barns rett til livet og overlevelse når som helst være truet blant annet på grunn av vold som følge av organisert kriminalitet, vold i leire, avskjærings- eller push-back-operasjoner, overdreven bruk av makt fra grensemyndigheter, fartøy som nekter å redde dem eller ekstreme reiseforhold og begrenset tilgang til grunnleggende tjenester. Enslige barn og barn med følgepersoner kan være enda mer sårbare og kan være mer utsatt for risiko, som kjønnsbasert, seksuell eller andre former for vold og menneskehandel med sikte på seksuell utnyttelse eller utnyttelse av arbeidskraft. Barn som reiser med familiene sine, er også ofte vitne til og opplever vold. Samtidig som migrasjon kan gi muligheter for å forbedre levekår og flykte fra overgrep, kan migrasjonsprosessen medføre risiko, som fysiske skader, psykologiske traumer,

¹³ Ibid., pkt. 74.

¹⁴ Se generell kommentar nr. 5 (2003) om generelle tiltak til gjennomføring av FNs konvensjon om barnets rettigheter, pkt. 12.

marginalisering, diskriminering, fremmedfrykt og seksuell og økonomisk utnyttelse, atskillelse fra familien, raid mot innvandrere og internering.¹⁵ Hindringene barn kan møte når det gjelder tilgang til utdanning, egnet bolig, tilstrekkelig sikker mat og vann eller helsetjenester kan virke negativt inn på den fysiske, mentale, åndelige, moralske og sosiale utviklingen til migrantbarn og barn av migranter.

41. Komiteene anerkjenner at mangelen på regulære og trygge migrasjonskanaler for barn og familier bidrar til at barn foretar livstruende og ekstremt farlige migrasjonsreiser. Det samme gjelder tiltak for grensekontroll og grenseovervåkning som fokuserer på å bekjempe i stedet for å tilrettelegge, regulere og styre mobilitet, medregnet internerings- og uttransporteringspraksis, manglende muligheter for rettidig familiegjenforening og mangel på muligheter for regularisering.

42. Det er komiteenes oppfatning at partenes forpliktelser i henhold til artikkel 6 i FNs konvensjon om barnets rettigheter og artikkel 9 i FNs konvensjon om beskyttelse av rettighetene til alle migrasjonsarbeidere og medlemmer av deres familier innebærer å forhindre og redusere, i så stor grad som mulig, migrasjonsrelatert risiko som barn utsettes for, og som kan true barnets rett til liv, overlevelse og utvikling. Partene, særlig transitland og destinasjonsland, bør rette særlig oppmerksomhet mot å beskytte barn uten gyldige dokumenter, enten de er enslige, enslige med følgepersoner eller med familier, og mot beskyttelse av asylsøkende barn, statsløse barn og barn som er offer for internasjonal organisert kriminalitet, som menneskehandel, salg av barn, kommersiell seksuell utnyttelse av barn og barneekteskap. Partene bør også ta hensyn til den særlige sårbare situasjonen som migrantbarn kan befinne seg i på grunn av kjønn og andre faktorer, som fattigdom, etnisitet, funksjonsnedsettelse, religion, seksuell legning, kjønnsidentitet eller annet, som kan øke barnets sårbarhet overfor seksuelle overgrep, utnyttelse, vold og andre menneskerettighetsbrudd, gjennom hele migrasjonsprosessen. Spesifikke retningslinjer og tiltak, blant annet tilgang til barnevennlige, kjønnsensitive og sikre rettslige og utenomrettslige klagemuligheter, bør gjøres tilgjengelig for fullt ut beskytte og bistå slike barn for å sette dem i stand til å gjenoppta livene sine med sine rettigheter som barn fullt ut respektert, beskyttet og oppfylt.

43. Komiteene understreker sammenhengen mellom artiklene 2, 6 og 27 nr. 1 i FNs konvensjon om barnets rettigheter. Partene bør sikre at barn i forbindelse med internasjonal migrasjon, uten hensyn til deres status eller foreldrenes status, har en levestandard som er tilstrekkelig for deres fysiske, mentale, åndelige og moralske utvikling.

44. Komiteene er bekymret for at politikk eller praksis som fratrar eller begrenser grunnleggende rettigheter, som rett til arbeid og andre sosiale rettigheter, for voksne migranter på grunn av deres nasjonalitet, statsløshet, etnisk opprinnelse eller migrasjonsstatus direkte eller indirekte kan påvirke barns rett til liv, overlevelse og utvikling. Slik politikk vil også hindre utforming av en helhetlig migrasjonspolitik og innsatsen for å bringe migrasjon inn i den ordinære utviklingspolitikken. I tråd med artikkel 18 i FNs konvensjon om barnets rettigheter bør partene derfor sikre at barns utvikling og barnets beste fullt ut tas hensyn til når det gjelder politikk og beslutninger som har som formål å regulere foreldrenes tilgang til sosiale rettigheter, uten hensyn til deres migrasjonsstatus. På samme måte bør barns rett til utvikling og barnets beste tas hensyn til når partene, generelt eller individuelt, tar fatt på situasjonen til migranter med irregulært opphold, medregnet gjennom gjennomføring av mekanismer for regularisering som et middel for å fremme integrering og forhindre utnyttelse og marginalisering av migrantbarn og deres familier.

E. Vern mot utsendelse (non-refoulement), forbud mot kollektiv utvisning (artikkel 9, 10 og 22 i FNs konvensjon om beskyttelse av rettighetene til alle migrasjonsarbeidere og medlemmer av deres familie, artikkel 6, 22)

¹⁵ Se generell kommentar nr. 20 (2016) om implementeringen av rettighetene til barn i ungdomstiden av FNs komité for barnets rettigheter, punkt. 76.

og 37 i FNs konvensjon om barnets rettigheter)

45. Partene bør respektere forpliktelsene om non-refoulement avledet fra menneskerettighetene, humanitær folkerett, flyktningrett og folkerettslig sedvane.¹⁶ Komiteene understreker at prinsippet om non-refoulement har blitt tolket av menneskerettighetsorganer, regionale menneskerettighetsdomstoler og nasjonale domstoler som en implisitt garanti som følger av forpliktelsene til å respektere, beskytte og oppfylle menneskerettighetene. Det forbyr partene å fjerne individer fra sin jurisdiksjon når de kan være i fare for å utsettes for uopprettelig skade ved retur, som forfølgelse, tortur, grove menneskerettighetsbrudd eller annen uopprettelig skade, uavhengig av migrasjonsstatus, nasjonalitet, asylstatus eller annen status.

46. Komiteene er bekymret for at enkelte parter velger å anerkjenne en smal definisjon av prinsippet om non-refoulement. Komiteene har allerede påpekt¹⁷ at partene ikke skal avvise et barn ved en grense eller returnere barnet til et land der det er berettiget grunn til å anta at det er reel fare for at han eller hun kan bli påført uopprettelig skade, som for eksempel, men på ingen måte begrenset til, det som er nevnt i artikkel 6 nr. 1 og 37 i FNs konvensjon om barnets rettigheter, enten det er i landet barnet skal sendes til eller til et annet land barnet senere kan bli sendt til. Slike non-refoulement-forpliktelser gjelder uavhengig av om det er ikke-statlige aktører som står bak alvorlige krenkelsener av de rettighetene som er garantert i konvensjonen, og uavhengig av om disse krenkelsene er den direkte hensikten med eller en indirekte konsekvens av partenes handling eller manglende handling.

47. Komiteene minner om at artikkel 22 nr. 1 i FNs konvensjon om beskyttelse av rettighetene til alle migrasjonsarbeidere og medlemmer av deres familier og andre internasjonale og regionale menneskerettsinstrumenter forbyr kollektiv utvisning og krever at hvert enkelt tilfelle som kan ende i utvisning, undersøkes og avgjøres individuelt på en måte som sikrer effektiv oppfyllelse av alle saksbehandlingsgarantier og retten til å få tilgang til rettsvesenet. Partene bør treffe alle nødvendige tiltak for å hindre kollektiv utvisning av migrantbarn og familier.

IV. Internasjonalt samarbeid

48. Komiteen understreker at en grundig tolkning av konvensjonene bør lede partene til å utarbeide bilateralt, regionalt og globalt samarbeid for å sikre rettighetene til alle barn i forbindelse med internasjonal migrasjon, der det tas hensyn til rettledningen utarbeidet i denne felles generelle kommentaren.

49. Komiteene anerkjenner viktigheten av å koordinere innsatsen mellom opprinnelses-, transitt-, destinasjons- og returland, og disse landenes ansvar for å møte behovene til barn i forbindelse med internasjonal migrasjon og for å sikre deres rettigheter, med barnets beste som et grunnleggende hensyn.

50. Komiteene bekrefter på nytt at i alle internasjonale, regionale eller bilaterale samarbeidsavtaler om grensekontroll og migrasjonsstyring bør virkningene av slike initiativer for barns rettigheter tas behørig hensyn til og det bør gjøres tilpasninger hvis det er nødvendig for å ivareta barnets rettigheter. Komiteene er bekymret for økningen av bilaterale eller multilaterale samarbeidsavtaler som fokuserer på å begrense migrasjon, og som beviselig har negative virkninger på barns rettigheter, og oppfordrer

¹⁶ Artikkel 33 i FNs konvensjon om flyktningers stilling fra 1951, artikkel 3 i FNs konvensjon mot tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff og artikkel 16 i FNs konvensjon om beskyttelse mot tvungen forsvinning.

¹⁷ Se FNs komité for barnets rettigheter, generell kommentar nr. 6, punkt. 27, og FNs komité for rettighetene til alle migrasjonsarbeidere og medlemmer av deres familier, generell kommentar nr. 2 (2013) om rettighetene til migrantarbeidere i en irregulær situasjon og medlemmer av deres familie, punkt. 50.

derfor inntendig til samarbeid som tilrettelegger for sikker, velordnet og lovlig migrasjon med full respekt for menneskerettighetene.

51. Partene bør også benytte seg av tilbud om teknisk samarbeid fra det internasjonale samfunnet, deriblant fra FNs organer og enheter og regionale organisasjoner for gjennomføring av migrasjonspolitikken som gjelder barn, i samsvar med denne felles generelle kommentaren.

V. Formidling og bruk av den felles generelle kommentaren og rapportering

52. Partene bør sørge for bred formidling av denne felles generelle kommentaren til alle interessenter, særlig parlamenter, statlige myndigheter, deriblant barnevernsmyndigheter og migrasjonsmyndigheter og -personell og rettsvesenet på alle nasjonale, regionale og lokale nivåer. Den bør gjøres kjent for alle barn og relevante fagpersoner og interessenter, medregnet dem som jobber for og med barn (f.eks. dommere, jurister, politi og andre rettshåndhevende organer, lærere, verger, sosialarbeidere, personale i offentlige eller private velferdsinstitusjoner og -boliger og leverandører av helse- og omsorgstjenester), mediene og det sivile samfunnet generelt.

53. Denne felles generelle kommentaren bør oversettes til relevante språk og barnevennlige/egnede versjoner og formater tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne bør gjøres tilgjengelig. Det bør holdes konferanser, seminarer, arbeidsgrupper og andre arrangementer om hvordan den best kan gjennomføres. Den bør også innlemmes i formell grunn- og videreutdanning for alle berørte fagfolk og teknisk personell spesielt, i tillegg til for barnevernsmyndigheter og migrasjonsmyndigheter og -personell, og den bør gjøres tilgjengelig for alle nasjonale og lokale menneskerettsinstitusjoner og andre menneskerettsorganisasjoner i det sivile samfunnet.

54. Partene bør i sine regelmessige rapporter i henhold til artikkel 73 i FNs konvensjon om beskyttelse av rettighetene til alle migrasjonsarbeidere og deres familier og artikkel 44 i FNs konvensjon om barnets rettigheter inkludere informasjon om tiltakene de har gjennomført i henhold til denne generelle kommentaren, og om resultatene som er oppnådd.

VI. Ratifisering av traktater eller tiltredelse og reservasjoner

55. Stater som ikke ennå har gjort det, oppfordres til å ratifisere eller tiltre:

- (a) FNs konvensjon om beskyttelse av rettighetene til alle migrasjonsarbeidere og medlemmer av deres familie, herunder ved å avgi de bindende erklæringene i artikkel 76 og 77
- (b) FNs konvensjon om barnets rettigheter
- (c) Valgfri protokoll til Konvensjon om barnets rettigheter om salg av barn, barneprostitusjon og barnepornografi
- (d) Valgfri protokoll om barn i væpnet konflikt til Konvensjon om barnets rettigheter
- (e) Valgfri protokoll om en klagemekanisme til FNs barnekonvensjon.

56. Partene oppfordres til å gjennomgå, modifisere og/eller trekke tilbake reservasjoner ved ratifisering eller tiltredelse, med henblikk på å sikre at barn i forbindelse med internasjonal migrasjon nyter godt av alle rettighetene sine i henhold til begge konvensjonene.